A°. 1854. N°. 106.

Opregte Haarlemsche Vrijdagsche Courant

van 5 Mei.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 1 Mei.

Het volksfeest in den Prater, 't welk door eene zeer groote volksmenigte is bijgewoond, is almede zonder eenige stoornis afgeloopen. — Gisteren avond heeft de danspartij van den burgerstand plaats gehad in den winterrijdschool en de redouten-zalen, die met de meeste pracht daartoe waren ingerigt. Te negen ure zijn HH. MM. aldaar verschenen, door den burgemeester ontvangen, en met een herhaald vreugde-gejuich der aanwezigen begroet.

— Dat de stad en haven van Odessa door de vereenigde vloten zijn beschoten, of zoo men wil, gebombardeerd, is zeker; maar minder zeker, wanneer dit heeft plaats gehad. Het is vermoedelijk, dat men den 23sten daarmede een aanvang heeft gemaakt, en dat den 24sten het bombardement is voortgezet. Naar luid van berigten uit Bucharest, alhier ontvangen, heeft de britsche en fransche scheepsmagt, na deze krijgsverrigting, haren standplaats voor Odessa verlaten, en zijn in de zoogenaamde pratica-haven aldaar negen schepen verbrand; te weten, twee duitsche, een pruissisch en voorts fransche en engelsche koopvaarders.

Op last van den russischen bevelhebber, zijn ook de wallachijsche militie en de gewapende politie-beambten de troepen gevolgd, die Klein-Wallachije hebben ontruimd, zoodat de overheden daar te lande niet bij magte zijn, om zich te kunnen doen gelden, en vele eenigzins bemiddelde personen de wijk naar het oostenrijksche grondgebied hebben genomen. — De turksche bezetting van Widdin en Kalefat is tot 25000 man verminderd. Tienduizend man zijn naar de zijde van Schumla vertrokken, en een eindwegs, ter scheep, over den Donau tot den mond van de Aluta getransporteerd.

Het beschieten van Silistria van de overzijde van den Donau heeft, naar het schijnt, niet veel uitgewerkt. Aldaar staan 30,000 man gereed om den vloed overtetrekken; maar volgens berigten uit het russische leger, zoude daarmede worden gewacht, tot dat Silistria, van de zuidzijde door de troepen van den generaal *Lüders* aangevallen, zich had overgegeven. Men beweert, dat reeds eene zijner divisien, van Rassova afkomende, in de nabijheid der genoemde vesting zou hebben post gevat. — Zoo gemeld wordt, heeft Silistria eene turksche bezetting van 9000 man, welke zich tot een hardnekkigen tegenstand heeft voorbereid.

BERLIJN, 2 Mei.

Heden zijn de ratificatien van het afzonderlijke verdrag tusschen Pruissen en Oostenrijk alhier uitgewisseld, en heeft deze belangrijke zaak haar beslag bekomen. Men ziet met verlangen de bekendmaking daarvan te gemoet, welke echter denkelijk plaats zal hebben zonder de mededeeling van de geheime bepalingen, betreffende de gevallen, in welke de hulpbetooning verpligt zal zijn, en de wijze, waarop die alsdan zal behooren te worden verleend. Men twijfelt niet, of, indien eene der beide mogendheden, eenzijdig en zonder toestemming der andere, buiten de in het tractaat vermelde bepalingen, tot het nemen van militaire maatregelen buiten zijn grondgebied mogt overgaan, die Staat geene aanspraak op de bedoelde hulpbetooning zoude kunnen maken: maar men gelooft ook, dat in de overeenkomst de gevallen zijn bepaald, waarin de hulpbetooning, ook zonder voorafgaande toestemming, verpligt is verklaard: — dat ten behoeve van Oostenrijk alzoo zullen zijn gesteld drie gevallen, als: 1° eene omwenteling in Servie en Bosnie, die gevaarlijk kan worden voor dien Staat; 2° een aanval op de oostenrijksche bezittingen in Italie, en 3° het blijkbaar worden van de bedoeling van Rusland, om zich turksch grondgebied toe te eigenen. Even zoo moeten ten behoeve van Pruissen bepalingen zijn gemaakt, die echter, ter zake van de aardrijkskundige ligging der pruissische bezittingen, voor het oogenblik als van minder aangelegenheid kunnen worden beschouwd.

PARIJS, 2 Mei.

In afwachting van nadere berigten, betreffende het beschieten van de stad Odessa, wordt aanvankelijk in den *Moniteur* heden het navolgende medegedeeld:

„ Uit het rapport van den vice-admiraal *Hamelin*, waarvan wij onlangs een uittreksel hebben medegedeeld, is gebleken, op welke wijze de militaire autoriteiten te Odessa zich hebben gedragen, ten aanzien van den parlementair, die door het stoomschip *Furious* naar die stad was gezonden. Zoo als met grond werd voorzien, na de door den admiraal gebezigde bewoordingen, zou eene zoodanige afwijking van de door de beschaafde natien nageleefde gebruiken, of liever deze inbreuk op het regt der volken, niet lang ongestraft blijven.

„ Uit Weenen verneemt men, onder dagteekening van 30 April, door middel van den telegraaf, dat daar ter stede officiële berigten uit Odessa waren ontvangen, inhoudende, dat die stad door negen tot de vereenigde eskaders behoorende schepen werd gebombardeerd. Bij het vertrek van den courier duurde de kanonnade, die des ochtends te tien ure een aanvang had genomen, nog voort. Eene russische batterij was geheel vernield en verscheidene in de haven geankerde vaartuigen waren verbrand.

„ Tengevolge der ontruiming van Klein-Wallachije door de russische krijgsmagt, hadden de turksche troepen drie gunstig voor Kalefat gelegene punten bezet, en trokken zij naar Krajova, 't welk zij den 30sten zouden bereiken. — Hetgeen is medegedeeld, betreffende eene gevoelige door de Russen in de Dobrutscha geledene nederlaag, wordt officieel bevestigd. Bijzonderheden, omtrent het plaats gehad hebbende gevecht, zijn inmiddels tot dusver evenmin bekend, als de plaats, waar hetzelve geleverd is. — Silistria, 't welk hevig werd bestookt, bood nog met goed gevolg tegenstand. Ook daar hadden de Russen veel verloren."

Over 't algemeen schijnt men hier van gevoelen te zijn, dat de door het bombardement te Odessa aangerigte schade betrekkelijk van weinig beteekenis zal worden bevonden, en dat zij zich grootendeels zal hebben bepaald bij het vernielen eener batterij en van eene dergelijke, bij de kleine haven, genaamd de quarantaine-haven. Men erkent echter, dat, nademaal de laatste berigten nog niet gewagen van het eindigen der kanonnade, het mogelijk is, dat de stad ten laatste zwaar zal zijn geteisterd.

— Het stoomschip *Alexandre* heeft nadere berigten uit Konstantinopel van 20 April medebragt, waaruit in de eerste plaats blijkt, dat Keizer *Nicolaus* bepaaldelijk heeft geweigerd, om de onzijdigheid van Perzie te erkennen. Waarschijnlijk zal de russische diplomatie krachtdadig haren invloed te Teheran trachten te doen gelden; waardoor zeer zeker de staatkundige verwikkelingen in Azie zullen worden vermeerderd.

Den 17den hadden de vereenigde eskaders de reede van Kavarna verlaten en het steven naar Odessa gewend. De *Napoleon* was bij het fransche eskader aangekomen. De voorhoede bestond uit de *Retribution*, de *Niger* en een fransch fregat. De turksche vloot, die aanstalten had gemaakt om het anker te ligten, had van de admiralen last bekomen om bij den ingang van den Bosporus te blijven. Denkelijk waren de admiralen van oordeel, dat zij over eene genoegzame magt te beschikken hadden tegenover de russische oorlogsvloot, en dat het turksche eskader eensdeels als reserve-eskader moest dienen en verder voor de bewaking van den Bosporus zorgen.

Waarschijnlijk zou een corps fransche troepen naar Varna oprukken. In Konstantinopel was men niet vreemd van de meening, dat die vesting eerlang zou worden aangetast. De hoofdmagt de fransche expeditie zou naar Adrianopel worden gezonden. De fransche stoomschepen *Magellan*, *Cacique* en *Sané* waren, op last van den admiraal *Hamelin*, naar Algiers gezeild tot het afhalen van troepen. Het dagblad *la Presse* deelt eenige bijzonderheden mede aangaande het stoomvaartuig *Rolland*, waarmede Prins *Napoleon Bonaparte* naar de Levant is vertrokken. Gedurende 36 uren is dat vaartuig door stormweder zwaar geteisterd. De Prins was echter in welstand op Zante aangekomen en met een saluut van 21 schoten ontvangen.

Hier te lande worden steeds maatregelen genomen, ter bespoediging van het zenden van manschappen en materieel naar het Oosten. Reeds is, naar men verzekert, een begin gemaakt met het inschepen der manschappen, tot de reserve-divisie behoorende, welke door den generaal *Forez* wordt gecommandeerd. Die divisie zal door eene tweede reserve-divisie worden gevolgd, en deze tweede weder door eene derde, tot dat het expeditionaire leger de vereischte sterkte zal hebben erlangd. — Men spreekt steeds van de oprigting van legerkampen hier te lande. Onder anderen zal denkelijk zoodanig kamp bij het Kanaal worden georganiseerd, 't welk meer bijzonder voor de oefening der zee-soldaten zal zijn bestemd.

De half-officiële dagbladen deelen mede, dat de Keizer van Rusland het huwelijk van den oostenrijkschen Keizer heeft te baat genomen als eene gelegenheid om aan dien jeugdigen Monarch een eigenhandigen brief te rigten, waarin, wel is waar, wordt erkend, dat thans door Oostenrijk en Rusland eene verschillende staatkundige rigting wordt gevolgd, doch niettemin een beroep wordt gedaan op de persoonlijke goede gezindheid des Keizers ten aanzien van het russische Rijk. De generaal *v. Grünwald* zou de overbrenger van dien brief zijn geweest. — Nog leest men in die bladen, dat de russische zoogenaamde scherenvloot, of flottille van gewapende roeischepen, onder het bevel is gesteld van den schout-bij-nacht *Sebretoff*, en dat de russische Regering heeft bepaald, dat in die flottille zullen worden opgenomen de vaartuigen, behoorende tot de petersburgsche maritime-club, waarvan vele aanzienlijke vreemdelingen en hooggeplaatste russische ingezetenen leden zijn.

— Even als in Rusland, wordt ook hier te lande aan den thans in de Levant uitgebroken oorlog een godsdienstig karakter toegekend. De meeste hier uitkomende dagbladen deelen den inhoud mede van een aantal mandamenten, waarbij de fransche prelaten het houden van openbare gebeden voorschrijven tot het afsmeeken van den zegen des Hemels over de fransche wapenen in het Oosten. In bijna al deze mandamenten wordt de oorlog voorgedragen als een krachtdadig middel tot verheffing van het Katholicismus, 't welk door Rusland zou worden bedreigd, en wordt Keizer *Napoleon* veel lof toegezwaaid over de wijze, waarop hij de regten der katholieke Christenheid wil waarborgen, en over den godsdienstzin, waarvan hij zulk een overtuigend blijk heeft gegeven, door de fransche vloot in de Zwarte-zee te begiftigen met het afbeeldsel der H. Maagd, waardoor hij dat eskader onder de onmiddelijke hoede heeft gesteld der beschermheilige van Frankrijk. In het mandament van den aartsbisschop van Sens leest men, onder anderen, het navolgende: „ Smeeken wij den Hemel, dat Hij zijnen geest van wijsheid en moed schenke aan de legerhoofden, die het vertrouwen van den Keizer genieten en belast zijn met de handhaving der belangen van Frankrijk en van geheel Europa: — dat onze krijgsbenden de overwinning mogen behalen: — dat Frankrijk moge worden verheerlijkt, de vijanden der H. Kerk worden vernederd, en dat het katholieke geloof worde verheven, welk geloof, overeenkomstig de duidelijke bedoelingen der aanbiddelijke Voorzienigheid, een zoo groot voordeel zal trekken uit de thans ondernomene expeditie."

In het mandament van den aartsbisschop van Aix worden de fransche soldaten voorgedragen als „ de gezegende werktuigen, waarvan mogelijk de Hemel zich zal bedienen om den voortgang van de scheuring der Grieksche Kerk tegentehouden; om den listigen toeleg van den Czaar-Kerkvoogd te verijdelen; om de belijders van het Islamismus te bekeeren en de Katholieken in het Oosten van het op hen drukkende juk te verlossen." — Volgens den bisschop van Marseille, zijn de belangen der europesche beschaving, welke de fransche legerscharen in het Oosten gaan verdedigen, ten naauwste verbonden met de belangen der Katholieke Kerk, en verdient de Vorst, die thans het zwaard der Christenheid voert, meer en meer de zegeningen, welke van den Hemel over zijn hoofd zijn afgesmeekt bij zijne verheffing tot Keizer, omdat hij van dat zwaard met manmoedigheid en wijsheid een edelaardig gebruik weet te maken. — De bisschop van Nantes verklaart openlijk, dat de groote belangen van het k. geloof, van het land en van de maatschappij gelijkelijk betrokken zijn in den thans aangevangen strijd. — Eindelijk leest men in het mandament van den bisschop van Saint-Dié meer dan gewoon hevige uitdrukkingen, en wordt Rusland genoemd „ eene mogendheid, die nu twee eeuwen geleden niet werd geteld onder de volkeren van Europa, doch thans als eene eerzuchtige, listige, overheerschende en vervolgzuchtige magt optreedt en zich een invloed zoekt aantematigen, waardoor zij roemvolle natien tot vasallen wil verlagen." Daarop volgt in het genoemde mandament, dat het geduld zijne grenzen heeft, en dat dezelfde stem, die vroeger heeft verkondigd: „ Het Keizerrijk is de vrede!" den wapenkreet heeft aangeheven, waarna Frankrijk als een eenig man is opgestaan, ter handhaving der nationale eer en waardigheid.

— In de Wetgevende Kamer is heden het wets-ontwerp, tot wijziging der bepalingen van het Wetboek van Strafregt, betreffende den burgerlijken dood, met algemeene stemmen aangenomen.

LONDEN, 2 Mei ('s avonds).

Gisteren avond is de verordening op de belasting van de inkomsten in het Hoogerhuis ter tafel gebragt. Zij zal in hare bijzonderheden worden overwogen. Lord *Brougham* heeft zich tegen dergelijke belasting verklaard, maar erkend, dat zij in de tegenwoordige omstandigheden onvermijdelijk is, en zelfs verdubbeld behoort te worden.

Graaf *Malmesbury* heeft zich beklaagd, dat de ministers, door belastingen afteschaffen, op het oogenblik, dat zij eenen ernstigen oorlog konden en moesten te gemoet zien, de geldelijke krachten van den Staat hebben verzwakt, en lord *Monteagle* heeft beweerd, dat daardoor de toestand der geldmiddelen bedenkelijk is geworden; dat men zich nu reeds in de noodzakelijkheid bevindt om 6 millioen ponden sterlings te heffen, en dat wel op eene wijze, die de kanselier van de Schatkist zelf te voren als zeer ongeraden heeft voorgedragen. Hem is voorgekomen, dat de bewindslieden ernstig behoorden te worden vermaand, om niet op dien weg voort te gaan, ten einde het krediet van de Staat niet in de waagschaal te stellen.

De hertog van *Argyle* heeft de bewindslieden verdedigd, en doen opmerken, dat het belangrijk overschot in de geldmiddelen de afschaffing der belastingen heeft gewettigd op een oogenblik, op 't welk men, vertrouwende op de betuigingen van den Keizer van Rusland, het behoud van den vrede mogt verwachten. Hij heeft zich voorgesteld, dat de opbrengst der geldmiddelen zoude toenemen, en meer dan genoegzaam zijn ten minste voor de gewone behoeften. — Graaf *Grey* heeft begrepen, dat dergelijk antwoord op de gemaakte bedenkingen geenszins als voldoende kon worden aangemerkt. — Vermits echter hier geene sprake was van algemeene maatregelen, maar wel van eene belasting, die op dit oogenblik zeker niet kan worden ter zijde gesteld, is besloten om in committé over dezelve te beraadslagen.

— Het berigt, dat de stad en de haven van Odessa werkelijk, ook door britsche schepen, zijn beschoten, heeft hier te lande nog al eenigen indruk gemaakt; welligt ook omdat daarbij britsch eigendom gevaar kan hebben geloopen van te worden vernield. De meeste bladen, ofschoon goedkeurende, dat men eindelijk is begonnen met het ondernemen van ernstige krijgsverrigtingen in de Zwarte-zee, betuigen hun leedwezen, dat de eerste slag juist Odessa heeft moeten treffen.

Een berigt, nopens deze gebeurtenis, van den 28sten uit Bucharest, in Weenen ontvangen, luidt aldus: „ De britsche en de fransche admiralen hebben de overgave gevorderd van de in de haven van Odessa liggende russische schepen. Dit is geweigerd, en daarop is de stad den 24sten April door zeven driedekkers en elf fregatten beschoten. Het paleis van prins *Woronzow* is geheel vernield. Achttien honderd man troepen hebben getracht te landen, doch dit is mislukt. Vier fregatten hebben veel schade geleden. Het bombardement duurt voort."

Eene opgave van de russische zijde, in Weenen ontvangen, is van genoegzaam gelijken inhoud en behelst het volgende: „ Op de weigering van de vordering van de britsche en fransche admiralen tot de overgave van de schepen in de haven van Odessa, is de stad door 18 schepen beschoten. Een klein gedeelte van dezelve is vernield. Eene poging, om 1800 man te doen landen, is mislukt. Drie stoomschepen zijn zwaar beschadigd."

Eindelijk heeft een belangrijk grieksch handelshuis be-

rigt bekomen uit Odessa van den 26sten, inhoudende, dat de vereenigde eskaders in den ochtend van dien dag hunne standplaats voor die haven hadden verlaten.

— Men gaat voort met het afzenden van troepen naar de Levant, en met het uitrusten van oorlogschepen, ter versterking der vloten. Het 97ste regiment, 't welk in Windsor ligt, vertrekt naar Portsmouth om aldaar aan boord te gaan. Het 79ste regiment (Bergschotten) wordt op dit oogenblik ingescheept.

Lord *Palmerston* heeft in het Huis der gemeenten te kennen gegeven, dat van regeringswege eene uitbreiding zal worden voorgesteld van de bestaande verordeningen op de militie. Daarbij zou de Regering worden gemagtigd om, des gevorderd, de manschappen dezer militie bij het staande leger in te lijven: — welk leger dezer dagen, door de zoo belangrijke uitzending van troepen naar het Oosten, te zeer is verzwakt geworden.

De fransche schepen, naar de Oostzee bestemd, schijnen nog, immers ten deele, in Duins te liggen: — men verneemt ten minste, dat twee derzelve dezen ochtend, door aanzeiling, schade hebben bekomen.

Lord *Hardwick*, een der lords van de Admiraliteit, heeft bij een maaltijd van de Koninklijke Academie gewaagd van het algemeen verlangen, 't welk zich bij de bevolking openbaart, om iets te vernemen van de werkzaamheden der zoo geduchte britsche scheepsmagt in de Oost-zee en in de Zwarte-zee. Hij heeft doen opmerken, dat de uitrusting der oorlogschepen in de eerste plaats moet dienen om dergelijke vijandelijke scheepsmagt te bevechten; — dat, als het daarop zal aankomen, men geene vrees behoeft te voeden voor eene nederlaag van de britsche vloten. — maar dat, als de schepelingen genoodzaakt zullen zijn om muren te beschieten, er zich omstandigheden kunnen voordoen, die niet te berekenen zijn, en gevaren, die de Almagtige alleen kan afwenden; — dat men zeker de ondervinding van Algiers en Kopenhagen voor zich heeft, maar dat het wel mogelijk is, dat, indien de russische vloten niet uitloopen, het jaar zonder eenig belangrijk zeegevecht zal verstrijken, en dat, zoo hij zich voorstelt, tot geene belangrijke onderneming als die, op welke hij ditmaal heeft gedoeld, zal worden besloten, zonder eene bepaalde last van de hooge Regering.

LONDEN, 3 Mei.

De wet, waarbij de verdere tijdelijke heffing der belasting op de inkomsten, met verdubbeling in het eerste halfjaar, vastgesteld wordt, is gisteren voor de derde maal in het Huis der lords gelezen.

Het Huis der gemeenten was gisteren avond niet in genoegzamen getale vereenigd om te kunnen beraadslagen.

— Volgens een telegr. berigt uit Berlijn van gisteren, zijn dien dag de ratificatien van het tusschen Oostenrijk en Pruissen gesloten tractaat aldaar uitgewisseld.

Een telegr. berigt uit Kopenhagen van verl. zondag meldt, dat vier noorweegsche oorlogsvaartuigen de Groote-Belt gepasseerd waren, zich begevende naar Karlskrona.

's GRAVENHAGE, 4 Mei.

De nieuw benoemde russische gezant, de heer *Lomonosoff*, is in deze residentie aangekomen. — Ook is de zaakgelastigde der Ver. Staten uit Londen herwaarts teruggekeerd.

— Bij Zr. Ms. besluit van 2 Mei is benoemd tot griffier bij het kantongeregt te Delft *C. G. E. Gerlach*, cand. not. aldaar.

— Volgens een berigt Zr. Ms. consul-generaal te Alexandrie (Egypte), heeft de egyptische Regering, bij eene circulaire van 10 April jl., aan de consulaten officieel kennis geven van de opheffing van het verbod van uitvoer van granen en peulvruchten. Verder meldt de voornoemde consul-generaal, dat de berigten omtrent den nieuwen oogst gunstig blijven luiden Tengevolge van de belemmering der vaart in de Zwarte-zee kwamen dagelijks schepen te Alexandrie vracht zoeken; de vrachten waren daardoor gedaald en konden den 8sten April niet meer dan *f* 30 à *f* 35 per last van 30 mudden worden genoteerd.

HAARLEM, 4 Mei.

Volgens een telegr. berigt uit Parijs, behelst de *Moniteur* heden een keizerlijk decreet, waarbij 80,000 militiens der 140,000 man van de ligting van 1853 voor de werkelijke dienst worden opgeroepen.

Onder de zaken, die heden, den 4den Mei, voor de arrondissements-regtbank te Haarlem hebben gediend, is ook die van jr. *M. Salvador* en *S. Fongers*, beiden aangeklaagd 1° wegens het indienen van eene lasterlijke aanklagt tegen de heeren *Quarles van Ufford* en *Gerlings*, wethouder en secretaris van de genoemde gemeente, en 2° wegens laster, door middel van aankondigingen in openbare dagbladen, jegens dezelfde heeren begaan. Ter hunner verdediging hebben de beklaagden noodig geacht de oproeping van een vijfentwintigtal personen als getuigen, waaronder de heeren commissaris des Konings in deze provincie, de procureur-generaal, de advocaat-generaal en de griffier bij het provinciaal Geregtshof van Noord-Holland; — de griffier der Staten van N. Holland; — mr. *G. de Vries Az.*, lid van de Ged. Staten; — den burgemeester, twee wethouders en verscheidene leden van den Gemeente-Raad, enz.

Als verdedigers van de beklaagden zijn opgetreden de heeren mrs. *A. de Pinto* en *Haas*, advocaten te 's Gravenhage en te Amsterdam. In de geregtszaal, die door een groot aantal toehoorders bezet was, zijn opgemerkt twee snelschrijvers, aan welke eene bijzondere zitplaats was aangewezen.

Nadat de zaak door den officier van Justitie, den heer mr. *A. van Bommel*, was voorgedragen, zijn een aantal stukken, tot dezelve betrekking hebbende, voorgelezen, 't welk een geruimen tijd heeft gevorderd.

Vervolgens is door de beklaagden gevorderd dat de zaak zou worden geschorst, op grond van art. 372 van het Wetboek van Strafregt, en is deze vordering door de regtbank afgewezen.

Daarop is men overgegaan tot het hooren der getuigen, die door het openbaar ministerie waren opgeroepen, en vervolgens van die, welke ten verzoeke van de beklaagden waren gedagvaard. Dit getuigen-verhoor is heden niet afgeloopen, en zal morgen (5 Mei) worden voortgezet.

— De *Amst. Cour.* meldt, dat het Huis *Rothschild* met het oostenrijksche gouvernement eene leening in zilver gesloten heeft, en dat aan de amsterdamsche beurs gelegenheid zal gegeven worden om door inschrijving daaraan deel te nemen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Amsterdam, 4 Mei. Den 3den dezer in Texel binnengekomen: *Johannes Albertus*, Londt Hz., Suriname; *Graham*, Hentey, Cromarty naar Rotterdam als bijlegger. Gisteren nog: de ned. oorl. kotter vlinder, stuurman Noordzy, Goeree; *Elisabeth*, Haverbult, Nickerie; *Countess*, Seager, Liverpool; en uitgezeild: de stoomb. *Lord John Russell*, Londen; *Anna Catharina*, Clausen, Newcastle; *Alida*, Kuperus en *de Stad Almelo*, Pluim, beide van Hull; *de Vrouw Martha*, Velthuis, avontuur. Gisteren nog: de stoomb. *Kangaroo*, Hull. Wind kompas rond.

Den 3den dezer in Helvoet binnengekomen: *Asphalon*, Sharp, Eupatoria; *Mary Ann*, Burnett, Cardiff. Gisteren nog: *Soubury*, Evers, Batavia; *Vesta*, Schmidt, Eupatoria; *Vriendschap*, Wybus, St. Ubes; *Mercurius*, de Haan, Liverpool; *Jessy*, Mackey, Boness; *Fayry*, Petrick, Newcastle; en uitgezeild: de stoomb. *Earl of Auckland*, Londen; *Dart*, Doughty, Jersey; *Cygnet*, Johnston, Glasgow; *Holderness*, Walker, avontuur. Wind z.

Den 1sten dezer in Brouwershaven binnengekomen: *Jeannette*, Visser, Batavia naar Rotterdam.

Den 11den Maart te Callao binnengekomen: *Columbine*, Andresen; 15 dito *Johanna Jacoba*, van der Horst, beide van San Francisco.

Den 7den April te Havana binnengekomen: *Antje*, Schaafsma, Harlingen.

Den 20sten April te Konstantinopel binnengekomen: *Willem*, de Weerd, Odessa.

Den 25sten April te Livorno binnengekomen: *Pilade*, Lupi, Amst.

Den 21sten April te Lissabon binnengekomen: *Vereeniging*, van Vliet, Vlaardingen.

Den 30sten April van Gravesend uitgezeild: *Baltimore*, Poestkoke, Hobart Town.

Den 25sten April te Scilly binnengekomen: *Generaal Michiels*, Koning, Liverpool naar Rotterdam, met verlies van fokkera en zeil.

Rio de Janeiro, 29 Maart. Het schip *Mozambique*, kapt. Bouman, van Callao naar Antwerpen, is 21 dezer alhier, met schade aan den boeg en aan de tuigagie binnengeloopen.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

4 *Mei* 1854. — 4½ *ure*.

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld	2½	pct.	55 9/16	⅞	—
" "	3	"	66 9/16	11/16	—
" "	4	"	83⅛	⅜	—
Amortisatie-Syndicaat	3½	"	83	—	—
Handelmaatschappij	4½	"	—	—	—
Oost-Indische Leening	4	"	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg			—	—	—
Leen. " "	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	"	91½	—	—
FRANKRIJK, Certificaten	3	"	—	—	—
"	4½	"	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & Co.	5	"	95¼	½	—
" " 1828/1829	5	"	95½	—	—
Certificat. " 1831/1833	5	"	—	—	—
" " 1840	4	"	71⅝	—	—
" bij Stieglitz	4	"	70½	¾	—
" " " N.	4	"	—	—	—
Inschr. in Assignatiën	6	"	—	—	—
Certific. van "	6	"	55¾	⅞	55¾
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500		*f*	131½	132	—
Obligatiën	4	pct.	61½	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	"	17⅛	3/16	—
"	3	"	—	—	—
" Binnenl.	3	"	32½	—	—
Amortisable			—	—	—
Bew. Coupon			3⅝	11/16	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll.	5	pct.	—	—	—
" " "	4	"	—	—	—
" Metaliek	5	"	58¼	59½	—
" " N.	5	"	75¾	76	75⅞
" "	2½	"	30 3/16	½	—
BELGIE,	2½	"	—	—	—
Rotschild,	2½	"	44¾	—	—
"	4½	"	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £100	5	"	92	—	—
" " £200	5	"	—	—	—
PORTUGAL, Oblig.	3	"	32 3/16	5/16	—
" difired	3	"	—	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	"	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans	4½	"	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans	3¾	"	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	"	—	—	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	"	21 13/16	⅞	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			3¼	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 100½ à ¾. Rusland cert. adm. te Londen 4½ pc. 77⅛. Oostenrijk Metall. La B. 5 pc. 75⅞. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 4⅛. Columbia Equador 2 13/16. Orig. Amerik. Bank 3. — Beleening 3. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. STROEVE Bz.

De beurs was heden over 't algemeen willig; al de fondsen waren min of meer hooger te plaatsen.

Madrid, 1 Mei. De 3 pc. 33; 1 pc. 17 5/16.

Londen, 4 Mei. De 3 pc. gecons. resc. 88, 87⅝. Mexico 23½. Peru 59½. Spanje 3 pc. 36; 1 pc. 17½. Rusland 4½ pc. 79. Nederl. 57 en 85.

Parijs, 4 Mei. De 3 pc. renten 64 fr. 85; 4½ pc. 91 fr.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 4den Mei 1854.

Madrid,	3/m.	*f* 240	à	c.	Bord.,	½ uso	*f* 55 37½	à	c.
Bilbao,	——	" 238	à	–	——	2/m.	" 55	à	–
Cadix,	——	" 240	à	–	Londen,	——	" 11 52½	à	–
Sevilien,	——	" 237	à	–	——	zigt	" 11 62½	à	–
Lisbon,	——	" 40 75	à	–	Hamb.,	——	" 35 25	à	–
PortàPort,	——	" 40 75	à	–	——	2/m.	" 35	à	–
Napels,	2/m.	" 80 50	à	–	Ween.,	6/w.	" 25	à	–
Livorno,	——	" 37 75	à	–	Augsb.,	——	" 35 37½	à	–
Genua,	——	" 45 25	à	–	Frankf.,	——	" 98 12½	à	–
Parijs,	zigt	" 56 12½	à	–	Petersb.,	2/m.	" 165	à	–
——	2/m.	" 55 62½	à	–	Rotterd.,	——	" 12½	à	–

PRIJZEN VAN SPECIEN.

Amsterdam, 4 Mei. Nieuwe Ducaten *f* 0,00 à *f* 0,00. O. gerande dito *f* 5,60 à *f* 5,70. Wigtige Engelsche Souvereinen *f* 11,65 à *f* 11,75. Dito Pistolen *f* 9,55 à *f* 9,65. Nieuwe Louis d'Or *f* 00,00 à *f* 00,00. Stukken van 20 fr. *f* 9,35 à *f* 9,45 het stuk. Baren Goud en Gouden Specien van *f* 1442,60 per N. P. fijn 9¼ à 9¾ pc. Zilver van 950 tot 300/d. *f* 104,20 à *f* 104,70 per N. P. fijn. Piasters *f* 2,55 à *f* 2,60. Fransche Kroonen *f* 2,70 à *f* 2,75. Stukken van 5 fr. *f* 2,33 à *f* 2,36 Brabandsche Kroonen *f* 2,65 à *f* 2,70. Pruissische daalders 1,75 à *f* 1,80. Tiengulden-stukken *f* 9,60 à *f* 9,70.

MARKTBERIGTEN.

Groningen, 2 Mei. Heden was de aanvoer van granen aanzienlijker; de handel echter niet levendig. *Tarwe* flaauw; 68 à 72 p. n. Ommel. *f* 11,70 à *f* 13; 68 à 72 p. n. Old. *f* 11,50 à *f* 12,70. *Rogge* flaauw; 66 à 70 p. n. kol. *f* 10,35 à *f* 11,05. *Boekweit* flaauw; 65 à 67 p. n. gr. zand *f* 8,10 à *f* 8,50; 64 à 66 p. n. gr. veen *f* 7,50 à *f* 7,90. *Garst* in een doen; 54 à 58 p. n. winter *f* 5,90 à *f* 6,80; 56 à 58 p. n. zomer *f* 5,70 à *f* 6,10. *Haver* als voren; 36 à 48 p. n. dikke *f* 4,15 à *f* 5,25; 36 à 40 p. n. w. voer *f* 4,10 à *f* 4,50. *Paardenboonen* *f* 6,50 à *f* 7,90. *Gort* grove *f* 10,25 à *f* 10,75; parel *f* 14,25 à *f* 14,75.

Sneek, 2 Mei. *Boter* *f* 42,50. *Kaas* *f* 24 à *f* 25.

Delft, 2 Mei. *Boter* gras *f* 48 à *f* 50; hooi *f* 43 à *f* 46.

223ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der tweede Klasse.

4de Lijst. No. 11358, een prijs van *f* 1000.

Groningen, 3 Mei. Heden is door den alg. kerkeraad der herv. gemeente alhier tot herder en leeraar beroepen de wel-eerw. zeer gel. heer WILLEM LODEWIJK FRANCISCUS MOLTZER, thans predikant te Waalwijk.

*** Met dankzegging bij ds. *Molenaar* te Scheveningen: van D. W. H. uit Utrecht, ontvangen een coupon *f* 12,37½, voor de nagelaten betrekkingen der met de Vischpink „*Zeemanshoop*" verongelukte zeelieden.

*** Voor den behoeftigen Emeritus Predikant en diens talrijk gezin, (zie Amsterd. Ct. van 6 en Haarl. Ct. van 7 April jl.) zijn door de ondergeteekenden de navolgende giften ontvangen, als: van N. bij Willemstad, 2 coup., ieder *f* 1,23½; van B. M. te Zwolle, 2 dito, ieder *f* 1,48½; van v. D. te Utrecht, een dito *f* 14,85; van ... te Amsterdam, 7 dito, zamen *f* 10,88; van X. X. te Amsterdam, een bankb., groot *f* 25; van eene Weduwe te Zeist, een coupon *f* 30,90; van A. R. te Amsterdam, 2 dito, zamen *f* 4,45½; van een Israëliet te Amsterdam, een dito *f* 3,96; van K. te W., een dito *f* 19,80; van M. S. B. te Alkmaar, een dito *f* 2.47½; van W. P. te Zalt-Bommel, een dito *f* 2,47½; van S. te Kampen *f* 2,50; van N. N. te Kampen *f* 1; van X. te ..., een mandje met kleederen en *f* 2, onder Lt. E. P.; uit Amsterdam een munth. *f* 10; van J. L. te Amsterdam, een dito *f* 10; van O. te Amsterdam, een coupon *f* 9,90; van de Wed. K. te Leeuwarden, een dito *f* 6,18½; van Br. te Zwolle, 2 dito, zamen *f* 6,93, en van F. Z. te Meppel, een munth. *f* 10.

Zij brengen aan de edelmoedige gevers, namens het behoeftige gezin, hunnen welmeenenden dank voor de aanvankelijk verleende hulp toe, terwijl zij deszelfs voortdurend dringenden nood blijven aanbevelen. J. J. RAMBONNET, Predikt. te Kampen.

1 Mei 1854. Mr. T. H. BONDAM, Advokaat „ „
F. A. EBBINGE, Notaris te Staphorst.

SCHUTTERIJ.
KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van HAARLEM, gezien Z. M. besluit van den 21sten Maart 1828, omtrent de Schutterijen.

Roepen mits deze op alle ingezetenen, die op den 1sten Januarij ll., hun 25ste jaar zijn ingetreden, en alzoo diegenen, welke in het jaar 1829 zijn geboren, om zich op het Raadhuis dezer Gemeente te doen inschrijven voor de dienst der Schutterij, en wel:

De Bewoners van de Wijken 1, 2 en 3, en de Buiten-Wijken 1 en 2, op Woensdag den 17den Mei aanstaande, van 's morgens 10 tot 's namiddags 2 ure.

De Bewoners van de Wijken 4, 5 en 6, en de Buiten-Wijken 3 en 4, op Donderdag den 18den Mei aanstaande, van 's morgens 10 tot 's namiddags 2 ure.

Bij welke inschrijving door de Gehuwden zal moeten worden vertoond hunne Trouwacte.

Ten gelijken einde worden op vermelden tijd en plaats tevens opgeroepen, uit de dienst ontslagen militairen als ook diegenen, welke, ofschoon in andere Gemeenten ingeschreven, sedert de laatste inschrijving binnen deze Gemeente zijn komen wonen, en op den 1sten Januarij ll. hun 34ste jaar nog niet hebben voleindigd en alzoo geboren zijn in de jaren 1828 tot 1820 ingesloten; alsmede Vreemdelingen van denzelfden ouderdom, die sedert de laatste inschrijving in de termen gevallen zijn, om volgens art. 2 der wet van 11 April 1827, als ingezetenen te worden beschouwd.

En ten einde voortekomen, dat iemand door verkeerd begrip zoude verzuimen, om zich te doen inschrijven, wordt aan allen, die in de termen der inschrijving vallen, herinnerd, dat als ingezetenen beschouwd worden met betrekking tot de toepassing dezer Wet:

a. Alle Nederlanders binnen deze Gemeente hun gewoon verblijf houdende.

b. Alle Vreemdelingen, binnen deze Gemeente wonende, welke hun voornemen, om zich alhier te vestigen, zullen hebben aan den dag gelegd, het zij door eene uitdrukkelijke verklaring, het zij door het werkelijk overbrengen van den zetel van hun vermogen, en de hoofdmiddelen van hun bestaan.

Zullende zij, die in meer dan eene Gemeente hun gewoon verblijf houden, of den zetel van hun vermogen hebben gevestigd, tot de inschrijving verpligt zijn binnen de Gemeente, alwaar eene dienstdoende Schutterij bestaat; terwijl eindelijk allen die uit hoofde van hunnen ouderdom in de termen der inschrijving vallen, zonder onderscheid of zij redenen tot uitsluiting of vrijstelling hebben, verpligt zijn zich te doen inschrijven.

Burgemeester en Wethouders vermanen wijders al degenen die zich moeten doen inschrijven, om zich op den opengestelden tijd van inschrijving ten nutte te maken, en hen, die niet geboren zijn binnen deze Gemeente, zich tijdig te voorzien van hunne geboorte-acten, die daartoe gratis zijn te bekomen, ten einde zich van hunnen juisten ouderdom te kunnen verzekeren, en alzoo voortekomen, dat zij in de strafbepalingen vervallen, welke op verzuimde inschrijving zijn daargesteld, en hierin bestaan, dat zij ambtshalve door het Plaatselijk Bestuur ingeschreven, en vervolgens tot eene geldboete verwezen worden, terwijl zij daarenboven zonder loting bij de Schutterij zullen worden ingelijfd, indien het zal blijken, dat er tijdens de verzuimde inschrijving geene redenen tot uitsluiting of vrijstelling ten hunnen aanzien bestonden.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
Haarlem, DE BRUYN KOPS.
den 3den Mei 1854. De Secretaris,
H. J. GERLINGS.

*** De STAATSRAAD, COMMISSARIS des KONINGS in de PROVINCIE NOORD-HOLLAND:

Gelezen eene missive van den Minister van Oorlog van den 29sten April jl. No. 12 B. (Genie).

Gelet op Z. M. besluit van den 26sten April jl., opgenomen in de *Staats-Courant* van den 2den dezer loopende maand, waarbij de onteigening wordt bevolen van de daarin opgenoemde Perceelen, gelegen onder de Gemeente van *Muiden*, welker bezit ten behoeve van den Vestingbouw, tot verbetering van een gedeelte der verdedigingswerken aldaar, noodig is.

Heeft goedgevonden:

Naar aanleiding van de Wet van 28 Augustus 1851 (Staatsblad No. 125), op het bovenvermeld Koninklijk besluit de aandacht van belanghebbenden te vestigen.

Haarlem, den 4den Mei 1854.
De Staatsraad, Commissaris voornoemd,
VAN EWIJCK.

*** Ondertrouwd:

Klundert, G. G. W. ROOS, van *Nijmegen*,
4 Mei 1854. Wedwr. van *E. Auffmorth*, en
Eenige kennisgeving. H. C. van der MADE.

*** Getrouwd:

Maastricht, EUGÈNE REGOUT
den 2den Mei 1854. en
VICTORINE BONHOMME.

*** Getrouwd:

Breda, JOHs. MENSE Cz.,
3 Mei 1854. Weduwenaar van *J. G. Wilson*, en
G. M. SMITS.

*** Getrouwd:

Mr. J. E. B. L. MARITZ van CRAIJESTEYN
en
H. W. B. VRIJTHOFF.
Dordrecht, 3 Mei 1854.

*** Getrouwd:

's Gravenhage, G. J. te BOEKHORST,
3 Mei 1854. Ritmeester, en
Eenige kennisgeving. J. HIRBIG.

*** Getrouwd:

Leyden, G. WILHELMIJ DAMSTE
den 3den Mei 1854. en
J. van 'THOOFT.

*** Getrouwd:
C. T. VAN ASSENDELFT DE CONINGH
en
M. E. STEENDIJK.
AMSTERDAM, 4 Mei 1854.

*** Getrouwd:
AMSTERDAM, P. BRUYN
4 Mei 1854. en
C. CNOOP KOOPMANS.

*** Gehuwd:
Mr. H. A. F. D. VAN MEEUWEN
en
M. A. P. HEMELRIJK.
HAARLEM, 4 Mei 1854.
Algemeene kennisgeving.

*** Op den 29sten April 1854, is te DEVENTER, voorspoedig van eenen ZOON bevallen, Vrouwe *J. C. J. IJSSEL DE SCHEPPER*, geliefde Echtgenoote van Dr. D. BIERENS DE HAAN.

*** ROTTERDAM, 30 April 1854. Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER, *A. P. VAN HOPBERGEN-DILLIE.*

*** Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *JOHANNA JACOBA DE WILDE*, geliefde Echtgenoot van
DINXPERLO, H. C. S. SNETHLAGE.
1 Mei 1854. Eenige kennisgeving.

*** ECK, den 1sten Mei 1854. Heden beviel van eenen ZOON *MARIA HENDRICA HEUFF*, geliefde Echtgenoote van A. VERBRUGH Rz.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, mijne geliefde Echtgenoot *A. DE GOIJE.* G. P. NIJHOFF.
ENKHUIZEN, 1 Mei 1854.

*** Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot *JOHANNA VAN LINDEN VAN DEN HEUVELL.*
AMSTERDAM, J. E. DE VOOGT,
1 Mei 1854. Pred.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER *H. S. J. SNETHLAGE*, geliefde Echtgenoot van
ROTTERDAM, Dr. P. TUHRI SNETHLAGE.
2 Mei 1854.

*** Bevallen van een' ZOON, Vrouwe *H. C. HARTEVELT*, geliefde Echtgenoote van
BERGEN OP ZOOM, G. DE HEER.
den 3den Mei 1854. Eenige algemeene kennisgeving.

*** Bevallen van een' ZOON, *C. H. VAN HEEL*, Echtgenoot van H. F. L. CHABOT.
ROTTERDAM, 3 Mei 1854.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *O. J. KLINK*, geliefde Echtgenoot van K. HEMKES.
NOORDWIJK-BINNEN, 3 Mei 1854.

*** Den 20sten Februarij 1854 overleed te SOURABAYA, mijn veelgeliefde Zoon, ROBERT SWAVING, Landeigenaar te Djocjocarta, tot diepe droefheid van mij, zijne Broeders, Zuster en Behuwd-Zusters.
'sGRAVENHAGE, E. D'ABO,
29 April 1854. Wed. *W. H. Swaving.*
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed tot mijne bittere droefheid, mijn waarde Echtgenoot, de Wel-Edel-Gestrenge Heer WILLEM LODEWIJK IVANGH, Kapitein der Infanterie, in den ouderdom van ruim 50 jaren.
LEYDEN, A. C. SCHEPMAN,
29 April 1854. Wed. *Ivangh.*
Eenige kennisgeving.

*** Tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Zoon, overleed heden in den ouderdom van ruim 77 jaren, voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden, mijne geliefde Echtgenoote HENDRINA MARIA VAN DER RENNEN, met wie ik gelukkig vereenigd was gedurende bijna 56 jaren.
AMSTERDAM, B. G. SCHUURKAMP.
29 April 1854.

*** Op den 30sten April ll., overleed te BRUSSEL, na eene ziekte van weinige dagen, in den ouderdom van 71 jaren, de Wel-Edele Heer JEAN BAPTISTE THÉODORE PRÉVINAIRE, Ridder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, Fabriekant te Haarlem.

*** Heden overleed, aan een langzaam verval van krachten, mijne zeer geliefde Echtgenoote Vrouwe MAGDALENA WILHELMINA BROUWER, in den gezegenden ouderdom van ruim zes en zeventig jaren, na eene gelukkige Echtverbindtenis van een en vijftig jaren en zes maanden.

De Algenoegzame zij, om Zijns Zoons wil, mijn steun en sterkte in den ouderdom, en die mijner geliefde Kinderen en talrijke Klein-Kinderen.
LEEUWARDEN, S. CROMMELIN,
30 April 1854. Rustend Predt. bij de Hervormde Gemeente te *Leeuwarden.*

*** Heden overleed onze geliefde Zuster WILHELMINA SOPHIA KORNELIA ROELFZEMA, in den ouderdom van ruim 47 jaren.
Uit aller naam,
Dr. K. H. B. HAZELHOFF ROELFZEMA.
ZEVENAAR, den 1sten Mei 1854.
Eenige kennisgeving.

*** Heden ontsliep, voorzien van de laatste H. Sacramenten, op den Huize *Rust-land*, in den ouderdom van 61 jaren en 7 maanden, de Hoog-Wel-Geboren Heer RUDOLPHUS JACOBUS JOSEPHUS DE ROY, gepensioneerd Ritmeester der Kurassiers.
Huize RUST-LAND, nabij *Breda*, Douairière DE ROY,
1 Mei 1854. geb. SIMON.
Eenige kennisgeving.

*** Op den 30sten April 1854 is te ARNHEM, in den ouderdom van 32 jaren overleden, Jonkvrouwe ALEIJDA ANNA JOHANNA VAN PREHN.
Eenige kennisgeving.

*** Mijn geliefde Echtgenoot, DANIEL VRIJDAG Dz., overleed heden in 44jarigen leeftijd, na eene gelukkige Echtverbindtenis van 13 jaren. Met mijne zes nog zeer jeugdige Kinderen betreur ik dit onherstelbaar verlies. C. M. WARNSINCK,
AMSTERDAM, 1 Mei 1854. Wed. *D. Vrijdag Dz.*

*** Tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Dochter, overleed heden mijn geliefde Echtgenoot, de Wel-Edele Heer ELIAS BOONEN, in den ouderdom van 61 jaren. Wed. E. BOONEN,
Geboren GEVAERTS.
DORDRECHT, 2 Mei 1854.

*** 's GRAVENHAGE 2 Mei 1854. Heden overleed in den ouderdom van ruim 67 jaren, Zijne Excellentie de Vice-Admiraal JULIUS CONSTANTIJN RIJK, buitengewoon Adjudant des Konings, Oud-Minister van Marine en Koloniën, lid der 2de Kamer Staten-Generaal enz.
Strekkende deze zoo tot bijzondere als tot algemeene kennisgeving.

*** Heden werd onze Lieveling, FREDERIKA ELISABETH, in den ouderdom van 5 jaren en 9 maanden, na eene kortstondige doch hevige ongesteldheid, tot onze bittere smart door den dood ontnomen.
SCHAGEN, As. NN. OIJEVAAR.
3 Mei 1854. A. GROEN.

*** Geïntresseerden in *de Nederlandsche Assurantie-Compagnie*, opgerigt binnen Amsterdam, den 1sten Julij 1776, worden verzocht te compareren op den 23sten Mei 1854, des avonds ten zeven ure, in *het Wapen van Amsterdam*, op het Rusland, hetzij in persoon of door schriftelijke lastgeving aan eenen anderen mede-geïntresseerden in deze Compagnie en zulks ter verkiezing van TWEE COMMISSARISSEN, volgens Art. 3 van het Contract.

*** De Erfgenamen ab intestato van den Heer CORNELIS CORNELISZ. HONIGH, overleden te Zaandijk den 27sten Julij 1802, buiten diegenen, welke daarvan reeds kennis hebben bekomen, worden verzocht binnen vier weken zich bekend te maken aan de Heeren ADRIAAN CORNELISZ. HONIGH en JAN JACOBSZ. HONIG, Executeuren in de Nalatenschap van Mejufvrouw GRIETJE HAREMAKER, laatst Wed. van den Heer *Claas Kuyper*, te Zaandijk.

*** Die zich als Erfgenamen mogten kunnen gedragen tot de Nalatenschap van wijlen JANNETJE SANDIJK, ook wel genaamd JANNETJE VAN ERMELO, den 17den Mei 1825 te Harderwijk overleden, gelieven daarvan met *franco* Brieven de bewijzen over te leggen ten Kantore van den te Harderwijk standplaats hebbenden Notaris J. D. C. C. W. DE MOL, vóór den 1sten Junij 1854.

*** D. DEKKER, Onderwijzer aan den Helder, verlangt ten spoedigste een ONDERMEESTER, van den derden of vierden Rang, bijzonder geschikt tot het geven van aanvankelijk Onderwijs, en bij voorkeur in staat tot het onderwijzen der Zangkunst. Behalve de gewone verpleging, geniet men Salaris naar bekwaamheid. Brieven *franco.*

*** Een JONG MENSCH, in staat om onderwijs in Oude en Nieuwe Talen, en in de daarbij behoorende Wetenschappen te geven, en die reeds eenigen tijd als zoodanig werkzaam is geweest, zag zich vooral voor het doceren van Oude Talen, gaarne tegen Julij of Augustus geplaatst, aan een Gymnasium of Instituut. Men kan zich hieromtrent met *franco* Brieven adresseren, aan den Burgemeester van Winschoten.

*** DL. DE JONG, Mr. Smid te Dirkshorn in Noord-Holland, verlangt, om dadelijk in dienst te treden: Een SMIDSKNECHT, vast werk begeerende.

*** Een bekwaam HUISSCHILDER en GLAZEMAKERSKNECHT van de P. G. vast werk begeerende, vervoege zich ten spoedigste in *Persoon* of met *franco* Brieven bij B. J. J. VAN MIDDELKOOP te Leerdam.

*** Men vraagt op een Buiten, nabij Utrecht, om dadelijk in dienst te treden: Een KNECHT, geschikt om met Koeijen en Paarden om te gaan, goed kunnende Melken en eenig Tuinwerk verrigten. Diegenen, welke vroeger op eene Plaats zijn werkzaam geweest, waar tevens Boerderij werd uitgeoefend, zullen de voorkeur hebben. Adres met *franco* Brieven, Lett. G., bij N. DE ZWAAN, Boekhandelaar te Utrecht.

*** Er wordt gevraagd: Een ZADELMAKERSKNECHT, tegen genot van Kost, Inwoning en een behoorlijk Salaris, liefst dadelijk in dienst kunnende komen. Brieven *franco*, onder Letters V. O., bij den Heer S. E. VAN NOOTEN, Boekhandelaar te Schoonhoven.

*** Een gehuwd TUINMAN zonder Kinderen, van middelbare jaren, Prot. Godsdienst, en van de beste getuigen voorzien, zag zich gaarne geplaatst. Men adressere zich met *franco* Brieven, onder Letter M., aan de Heeren VAN LUNTEREN EN ZOON, Bloemisten te Utrecht.

*** Op een Dorp in de Provincie Gelderland, wordt verlangd: Eene GOUVERNANTE van de P. G., niet beneden de 23 jaren; geëxamineerd zijnde in de noodige vakken van onderwijs, die tot eene beschaafde opvoeding behooren, en voorzien van goede getuigschriften. Diegene die eene vriendschappelijke behandeling boven hoog Salaris verkiezen, zullen de voorkeur hebben. Adres met *franco* Brieven, onder Letter L., bij den Boekhandelaar W. F. DANNENFELSER, te Utrecht.

*** Met 1°. Junij wordt te Amsterdam gevraagd: Eene bekwame KEUKENMEID, van de R. C. Godsdienst, tusschen de 30 en 40 jaren, goed kunnende Kooken en met de Wasch omgaan, tegen een loon van *f* 80, hoewel het geen hoofdvereischte is, nogtans strekt het tot aanbeveling, wanneer de Aspirante bekend is met de **LEIDRAAD** *om te kunnen Kooken*, uitgegeven door de Boekhandelaren DE GRAAUW en HOPMAN, te Breda en welke voor *f* 1,20 of daaromtrent in elken Boekwinkel verkrijgbaar is. Men adressere zich *franco*, Letters K. K., bij den Boekhandelaar H. J. VAN KESTEREN, te Amsterdam. (Warmoestraat).

*** Wordt verlangd eene GOUVERNANTE, van de P. G., geschikt ter opleiding van drie Kinderen en het onderwijzen der Hollandsche en Fransche Talen, de Aardrijkskunde, Geschiedenis, Rekenkunde, Vrouwelijke Handwerken, enz. Die de Piano kunnen onderwijzen, zullen bij voorkeur in aanmerking komen. Adres per *gefrankeerde* Brieven, onder de Letter X, aan het Postkantoor te Hulst.

KEUKENMEIDEN!!!

Men vraagt te Dordrecht zoo spoedig mogelijk: Eene bekwame KEUKENMEID, van de Protestantsche Godsdienst, goed kunnende Kooken en met de Wasch omgaan, tegen een loon van *f* 90 's jaars, bijzonder zullen in *aanmerking* komen, zij die bekend zijn met het Keukenboek: **DAATJES**

WOORDENBOEK VOOR DE KEUKEN,

't welk in elke Boekwinkel voor *f* 1,25 verkrijgbaar is. Men adressere zich *franco*, Letter A., of in *persoon* bij den Boekhandelaar H. R. VAN ELK, te Dordrecht.

*** **AANBESTEDING**

op Vrijdag den 19den dezer, des middags om 12 ure, zal door den Luitenant Kolonel, belast met het toezigt, over de Garnizoens-Bakkerij te Alkmaar, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, publiek worden aanbesteed, de leverantie van:

Twee Lasten *Zeeuwsche* TARWE, wegende 74 Nederl. Ponden het Mud.
Een Last *Cubanka* TARWE, wegende 77 Nederl. Ponden het Mud.
Een Last *Roode* of *Rijn* TARWE, wegende 77 Nederl. Ponden het Mud. En
Een Last en *zes* Mudden *Pruissische* of *Inlandsche* ROGGE, wegende 72 Nederl. Ponden het Mud.

De Voorwaarden daaromtrent, zullen van af heden, tot den dag der aanbesteding, van des morgens 9 tot des namiddags 2 ure ter lezing liggen, op het Bureau van den Garnizoens-Kommandant alhier, zullende men gehouden zijn te zorgen dat het merk op de aantebieden Monsters, voorkomende, ook moet worden gesteld, op den omslag waarmeden het Inschrijvings-Biljet wordt ingezonden.

Te *Alkmaar*, *den* 2den *Mei* 1854.
De Luitenant-Kolonel voornoemd,
B. VAN NIEDEK.

VERZEKERING MAATSCHAPPIJ
TEGEN
HAGELSCHADE
EN
NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ
VAN VERZEKERING VOOR
RUNDVEE.

De zeer billijke voorwaarden van beide Maatschappijen zijn te bekomen, ten Kantore van den Direkteur F. T. PERK, te Delft. In vele Gemeenten ten Platten Lande, worden nog als AGENTEN gevraagd, Personen die het vertrouwen der Landbouwers bezitten. Brieven *franco*

HAGEL.

DE NEDERLANDSCHE ALGEMEENE VERZEKERINGS-MAATSCHAPPIJ, gevestigd te **TIEL**, verzekert ook in dit jaar alle Granen, Boomvruchten, Gewassen, enz. tegen het gevaar van den **HAGEL**, en zulks tegen **vaste Premie**, zonder bijbetaling. De SCHADE wordt niet over de verzekerden omgeslagen, maar uit de Kas der Maatschappij betaald, waarvan het Fonds bestaat, uit een kapitaal van *een millioen, een honderd vijftig duizend Guldens.*

HH. Landeigenaars, Landbouwers, Warmoeziers, Bloemisten en verdere belanghebbenden, gelieven zich omtrent de Premiën, als ook ter bekoming van verdere inlichtingen te adresseren aan de Agenten en Correspondenten van voornoemde Maatschappij, en van de Nederlandsche Maatschappij van Brandverzekering, in de verschillende Gemeenten van ons Rijk.

*** **LOGEMENT *DE ZWAAN*,**
te Broek in Waterland.

De Ondergeteekende berigt door deze aan Heeren Reizigers, Kooplieden en verder fatsoenlijk Publiek, dat hij door aankoop Eigenaar is geworden van het sints jaren bekende LOGEMENT genaamd *DE ZWAAN*, gelegen aan den Jaagweg van het zoo gerenommeerde Dorp Broek in Waterland, dat hij voornemens is hetzelve op 1 Mei 1854 te openen en zullende hij zich steeds beijveren om zoo veel mogelijk voor eene prompte en civiele bediening zorg te dragen. J. H. SCHAAP.

*** Op een gezond Geldersch Dorp, aan den Grooten Weg gelegen, wordt bij eene fatsoenlijke Protestantsche Familie, aan eenen *Heer*, tegen matigen prijs aangeboden: TWEE VRIJE KAMERS met KOST, BEWASSCHEN, en des verkiezende Huisselijk Verkeer. Adres *franco* Brieven, Letters B. R., bij den Boekhandelaar J. Az. DOYER, te Arnhem.

*** Van stonden aan TE HUUR (liefst aan Gehuwde Lieden, of een paar Zusters): EEN of TWEE GEMEUBILEERDE KAMERS met SLAAPKAMER, bij fatsoenlijke Burgers van de Hervormde Godsdienst, in een welgelegen Geldersch Stadje, met genot van de volle KOST en BEDIENING, en des verkiezende, Vuur, Licht en Bewassching, voor een betrekkelijk matigen prijs.

Hierop inclinerenden, worden verzocht hunne Brieven *franco* te adresseren, onder Letter M, bij den Boekhandelaar J. H. MELLINK, te Zutphen.

*** **BAD-BERIGT.**
Het begin der ZWAVEL-BADEN, te Bentheim, is op Zaturdag den 10den Junij aanstaande bepaald, en bezorgt den Heer Medicinaal-Raad Dr. ASCHENDORF, te Gildehaus, als Bad-Arts de geneeskundige behandeling der Badgasten. De Vorstelijk Bentheimsche
Bentheim, Bad-Administrator,
den 1sten Mei 1854. NORDBECK.

*** De AFFAIRE in *Huiden*, *Leer* en *Juchten*, van de ondergeteekenden, is **verplaatst** naar de O. Z. Voorburgwal bij de Stoofsteeg. HENDk. KLIJN en ZOON.
Amsterdam, 3 *Mei* 1854.

*** Er wordt bij een der Tuinders, buiten Beverwijk, eene zeer geschikte gelegenheid voor een of twee Personen, met of zonder Kinderen, met de geheele of gedeeltelijke Kost tot HUISVESTING en verdere oppassing aangeboden. Te bevragen onder Lettr. T. T., bij den Boekhandelaar F. CREVOT te Beverwijk. Brieven *franco.*

DE WED. B. BAKKER, te Purmerende, heeft de eer hare geëerde Begunstigers te berigten, dat zij de ZOMER-MODELLEN van HOEDEN, enz. uit *Parijs* heeft ontvangen.

*** Men verlangt tegen 1°. Junij e. k. in de Provincie Gelderland in HUUR: Een HUIS met TUIN, geschikt voor een klein gezin. Men adressere zich, met opgave van den huurprijs, standplaats, en grootte van het perceel, met *franco* Brieven, onder Letter H, bij den Heer H. J. VAN VLOTEN, Boekhandelaar te Alkmaar.

*** **TE HUUR**
om dadelijk te aanvaarden: Een BOVENHUIS, bestaande in drie ruime Kamers, Keuken, Gang en Zolder met alle Gemakken, alle uitzigt hebbende aan den Straatweg en Groenmarkt, op een der vrolijkste standen van het Dorp Apeldoorn. Te bevragen onder Lett. A., bij den Boekhandelaar B. GUNNING, te Apeldoorn.

*** Te Zeyst TE HUUR, in het voornaamste gedeelte der Dorpstraat, 3 geheel Gemeubileerde KAMERS, met of zonder Bediening. Te bevragen met *franco* Brieven, Lett. C, bij J. W. EVERSZ, Boekverkooper te Zeyst.

*** Op een *Landelijk Buitentje* aan den Loosduinschenweg, een half uur gaans van 's Hage, bestaat gelegenheid om voor de Zomermaanden KAMERS te HUREN, met of zonder Kost en Bediening; men kan er zich ook van Rijtuig en Paarden voorzien. Adres bij de Boekh. A. KLOOTS & COMP., te 's Hage, met *franco* Brieven, onder Lt. R.

*** Op een aangenaam gedeelte binnen de Stad Amersfoort, biedt men te HUUR of te KOOP aan: Een welbetimmerd HEERENHUIS, voorzien met vijf Beneden- en zes Bovenkamers, allen behangen, gestukadoord en van Stookplaatsen voorzien, voorts Meidenkamers, 2 groote Droogzolders en Vliering, twee Keukens, waarin Wel- en Regenwaterpomp, vier ruime Kelders en verders van alle Gemakken voorzien. Hierop reflecterenden, gelieven men zich te adresseren, met *franco* Brieven, Letter B., bij den Boekhandelaar J. B. BRUNING, te Amersfoort.

*** Door verandering van Affaire, wordt er op een der beste standen, in een der grootste Steden van Zuid-Holland TE HUUR OF TE KOOP aangeboden: Eene KRUIDENIERS- en TABAKS-AFFAIRE, welke sedert onheugelijke jaren met het beste succes is en nog wordt uitgeoefend, en waarop, ingeval van Koop een derde der Kooppenningen tegen 5 percent kan gevestigd blijven. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. V. B., bij den Boekhand. D. NOOTHOVEN VAN GOOR, te Leiden.

*** Door verandering van zaken UIT DE HAND TE KOOP: Een zeer goed ingerigt wel onderhouden WINDKOORN- en PELMOLEN, staande in een der beste oorden van Zuid-Holland, welke sedert lang zeer goede inkomsten oplevert, waarvan de zekerste bewijzen voorhanden zijn, als ook voor het vervolg kunnen gegeven worden. Adres met *franco* Brieven onder de Letters A. Z., bij H. T. HENDRIKSEN, Boekhandel en Drukkerij, Hoogstraat over de Markt, te Rotterdam.

*** Binnen *Haarlem*, wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden, om met 1°. November 1854, te kunnen worden aanvaard: Een groot, goed onderhouden HUIS met eenen fraaijen TUIN daarachter. Te bevragen met *franco* Brieven bij J. MARTENS & ZOON, Timmerlieden, in de Groote Houtstraat aldaar.

*** **KOFFIJHUIS OF SOCIETEIT.**
Om met 1 Junij of vroeger te aanvaarden, vraagt men ter overneming: Een KOFFIJHUIS of SOCIETEIT, hetwelk een fatsoenlijk bestaan oplevert. Adres met *franco* Brieven, onder Letter Y. Z., bij de Boekhandelaren GEBR. VAN LANGENHUYZEN, te 's Hage.

*** Door Kwitering van Zaken te KOOP: Eene FABRIEK-ZAAK, in de Prov. Utrecht, van een Artikel voor dagelijksche Consumtie, zeer goed beklant, benevens solide WOONHUIZINGE annex de Fabriek, en alle de benoodigde GEREEDSCHAPPEN, ENZ., welke Zaak met een klein Kapitaal kan gedreven worden, en een fatsoenlijk bestaan oplevert; kunnende men een groot gedeelte der Koopsom op de Gebouwen op Hypotheek behouden. Adres, met *franco* Brieven, onder Letters O. Z., bij J. MADO, Boekh. Utrecht.

*** **HAARLEM.**
J. RITSEMA, *Ondernemer van Publieke Verkoopingen van Roerende Goederen*, zal op Dingsdag den 9den Mei 1854, des voormiddags ten 10 ure, in *het Hof van Holland*, verkoopen: Eene kleine maar bijzonder fraaije Collectie PLEISTER en PLASTIEKE BEELDEN, naar de beroemdste Meesters, waaronder vele GEBRONSD. Dezelve kan bezigtigd worden Maandag den 8sten Mei, des voormiddags ten 10 ure tot des avonds.

De GEBROEDERS VAN CLEEF en FREDERIK MULLER, te Amsterdam,
zullen den 8sten tot den 19den Mei, ten overstaan van den Notaris A. B. ZUURE, verkoopen: De uitmuntende **Bibliotheek** van CATHOLIEKE GODGELEERDHEID, GESCHIEDENIS, OUDHEID- en LETTERKUNDE, benevens de kostbare verzameling PRENTWERKEN, nagelaten door den Zeer-Eerwaarden Heer
M. A. VAN STEENWIJK, R. C. P. en Past. te Amsterdam,
bevattende alle de originele *Benedictijner* uitgaven der **Kerkvaders**, de groote verzamelingen der **Conciliën**, vele en der *groote* en uitmuntende Werken over GODGELEERDHEID, groote ARCHAEOLOGISCHE BOEKEN, zeer vele REIZEN, beste uitgaven van *Grieksche* en *Latijnsche* en nieuwere **Schrijvers**; terwijl onder de **PRENTWERKEN** alle groote Pittoresque Reizen en andere kleinere keurige en groote Archaeologische Werken, fraaije Bijbelsche Plaatwerken, en eenige zeer fraaije over NATUURLIJKE HISTORIE.
Deze BIBLIOTHEEK is voorzeker de voortreffelijkste van alle die sedert vele jaren ten verkoop geweest zijn, en bevat zóó veel uitmuntends, dat eene optelling, alleen der beste en fraaiste artikelen, in een Dagblad ondoenlijk zijn zoude.

*** **J. M. VAN 't HAAFF, te 's Gravenhage, geeft heden uit:**
# DE OOSTERSCHE KWESTIE,
DOOR EEN RAREKIEK BESCHOUWD.
EENE BIJDRAGE TOT DE GESCHIEDENIS VAN DEN DAG.
MET IN DEN TEXT GEDRUKTE VIGNETTEN.
Prijs 50 Cents.

*** Bij M. H. BINGER en ZONEN, te Amsterdam, is verschenen:
# TAFEREELEN
UIT DE GESCHIEDENIS DES VADERLANDS,
VERMAKELIJK VOORGESTELD TOT NUT VAN GROOT EN KLEIN,
DOOR MR. J. VAN LENNEP & COMPAGNIE.
AANVANGENDE MET DE KOMST DER BATAVIEREN EN EINDIGENDE ALS HET UIT IS.
Dit Humoristisch Plaatwerk verschijnt bij Afleveringen van 12 Platen met Bijschriften op rijm. Iedere Aflevering kost 75 Cts. **DRIE** Afleveringen zien bereids het licht, die weldra door de vierde gevolgd worden.

DE STRIJD IN HET OOSTEN.
Voor ieder die belang stelt in de tegenwoordige gebeurtenissen en zijne kennis omtrent de bijzonderheden wenscht te vermeerderen, is in alle Boekwinkels verkrijgbaar eene beschrijving van:
DE DONAU-VORSTENDOMMEN,
BEVATTENDE TEVENS
BRIEVEN VAN HET TOONEEL DES OORLOGS
OVER DE KRIJGSVERRIGTINGEN ALDAAR.
Prijs 90 Cents.

*** **Alom is verzonden:**
LIJST VAN INTEEKENING
OP EEN WERKJE, GETITELD:
ANNA MAGDALENA VAN REIBNITZ.
EEN KIND **UIT**, EN EENE VROUW **IN** EEN GEMENGD HUWELIJK.
EENE BIJDRAGE TOT DE GESCHIEDENIS DER ELLENDE VAN GEMENGDE HUWELIJKEN.
Vrij naar het Hoogduitsch bewerkt
DOOR
A. RADIJS,
Predikant te Doesborgh.
UIT TE GEVEN TEN VOORDEELE VAN DE NOODLIJDENDE KERK DER HERVORMDE GEMEENTE TE *WEHL.*
Prijs, 60 Cent.
De naam van den Schrijver en het christelijk doel, maken alle aanbeveling overbodig.
De Uitgever, **J. V. SCHATTENKERK.**

*** Bij P. ENGELS, te Leyden, is heden verschenen: W. A. ELBERTS, Wegwijzer bij het onderwijs der Algemeene Geschiedenis, ten behoeve van diegenen welke zich tot eenig Examen willen voorbereiden. *f* ,75.
Vroeger verscheen van denzelfden Schrijver:
GÉOGRAPHIE DES ROYAUME DE HOLLANDE, a l'usage des Instituts. Hollandsch en Fransch. *f* -,25.
JACOB VAN DAM, Landman te Aarlanderveen, Nieuwe Gedichten. *f* -,50.
Eerdaags verschijnt:
PRIMULAE VERIS.
EERSTE GEDICHTEN van E. LAURILLARD, Theol. Doct. Predikant te Zandpoort.
Tweede goedkoope uitgaaf. *f* -,60.

*** Bij GEBR. VERMANDE, Boekhandelaars te *Hoorn*, is van de pers gekomen: **De tweede druk van**
DE BEKEERING VAN EEN DRONKAARD.
DICHTERLIJK VERHAAL,
door J. SMIT,
Landman te Grootebroek.
Prijs 20 Cents. Per dozijn ter verspreiding *f* 1,50.
Binnen *zes weken tijds* was de aanzienlijke eerste oplage van dit Werkje uitverkocht.

*** **OPWEKKINGSREDE,**
TER UITBREIDING VAN HET CHRISTENDOM,
gehouden op Pinkstermaandag van het jaar 1852,
door *W. HOEZOO.*
Zendeling-Leeraar te Samarang.
Met een Broederlijk Schrijven van den Predikant.
F. C. VAN DER MEER VAN KUFFELER.
Uitgegeven ten voordeele van het Nederl. Zendeling-Genootschap, is te bekomen, bij M. WIJT en ZONEN, te Rotterdam. Prijs 40 Cents.

*** Door W. H. KIRBERGER, Rokin over de Nederl. Bank, wordt heden uitgegeven:
EENE VREEMDELING OP AARDE.
Herinneringen uit het leven eener vroeg ontslapene Christin, voor wie het leven was Christus en het sterven gewin, door **HOR. BONAR.** Prijs *f* 2,25.
HET LEVEN VAN JUNG STILLING.
1ste Deel (Jeugd en Jongelingsj.) 2de Deel: Omzwerving en verder Leven.) Prijs *f* 1,60.
Vroeger verschenen:
R. MARKS, DE TERUGBLIK of Gods goedertierene leidingen. Opgehelderd door Verhalen en Voorbeelden, door Jhr. Mr. *A. M. C. VAN ASCH VAN WIJCK.* Prijs *f* 3,25.
J. A. JAMES. DE WEG DES GELOOFS, of het beeld van den waren geloovige gekenschetst, door *E. J. HASEBROEK.* Prijs *f* 3,90.

*** H. R. VAN ELK te Dordrecht, heeft op heden uitgegeven:
EENIGE BEZWAREN TEGEN DE
NIEUWE BIJBELVERTALING
EN HARE INVOERING IN DE NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.
Door geen Convenant. **Prijs** *f* 0,50.

*** Bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden is verschenen, en bij den Boekhandel verkrijgbaar gesteld:
EEN NIEUWE BUNDEL VAN DEN DICHTER
H. TOLLENS Cz.
GETITELD:
LAATSTE GEDICHTEN.
TWEEDE DEEL.
Gr. 8°. met gegraveerden Titel en Vignet.
***f* 3,60.**
Deze Bundel maakt het *elfde Deel* uit van des Dichters gezamenlijke
DICHTERLIJKE WERKEN.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.